



De heer de Boer
fractie Water en Natuur

Datum
25 september 2023

Uw kenmerk
-

Contactpersoon
A. Timmerman

Dossiernummer
hhnk/23000188

Registratienummer
23.1005108

Telefoonnummer
+31725827225

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen –
Water & Natuur – bestuurlijke
integriteit


Geachte heer de Boer,

Op 10 september jongstleden stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden schriftelijke vragen over bestuurlijke integriteit. Met deze brief voorzien wij in de beantwoording van uw vragen. Op de volgende pagina's vindt u de vragen, gevolgd door een reactie.

Met vriendelijke groet,


namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,



M.J. Kuipers

de dijkgraaf,


ir. R.P.G. Bosma



Datum
25 september 2023

Beantwoording van de vragen

Vraag 1.

Tijdens de discussie over het Landbouwportaal in de commissie van 6 september 2023 viel het de fractie van Water & Natuur op dat er een aantal gebruikers van het landbouwportaal in het CHI aan het meepraten waren over het landbouwportaal. Water & Natuur maakt zich hard voor een transparante en integere overheid en heeft vanuit dit perspectief de volgende vragen aan de dijkgraaf, als portefeuillehouder integriteit. Hoe heeft de portefeuillehouder gekeken naar deze discussie?

Vraag 2.

Hoe kijkt portefeuillehouder aan tegen besluitvorming door een individueel lid van het Algemeen Bestuur over een onderwerp waar dat specifieke lid gebruik van maakt?

Antwoord

De portefeuillehouder integriteit zet zich in voor het bevorderen van de bestuurlijke integriteit en het vergroten van transparantie in en tussen bestuur en de organisatie.

De portefeuillehouder integriteit onderstreept dat de gedragscode integriteit hier duidelijk over is (zie pagina 3 in de bijlage). Een lid van het algemeen bestuur neemt niet deel aan de stemming over:

- a. een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;
- b. de vaststelling of goedkeuring der rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welks bestuur hij behoort (artikel 38a, eerste lid. Waterschapswet).

Het bestuursorgaan waakt ervoor dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een direct persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden (artikel 2:4, tweede lid. Algemene wet bestuursrecht).

Vraag 3.

Is de portefeuillehouder van mening dat het algemeen bestuur te allen tijde (de schijn van) belangenverstrengeling moet voorkomen?

Antwoord

Ja, daar is de portefeuillehouder het mee eens. De portefeuillehouder bevordert de bestuurlijke integriteit van het waterschap. Daarnaast heeft het algemeen bestuur hier ook een rol in te vervullen. In artikel 6.2 van de gedragscode integriteit staat: "Het algemeen bestuur is het hoogste bestuursorgaan en als zodanig verantwoordelijk voor de inhoud van de gedragscode, voor een eenduidige interpretatie daarvan en voor wijziging/aanvulling daarvan bij onduidelijkheden of leemtes."

Vraag 4.

In hoeverre vindt de portefeuillehouder dat dit genoeg is gebeurd tijdens de commissievergadering van 6 september?

Antwoord

Tijdens de commissievergadering Water & Infrastructuur is er gereflecteerd op het verlengen van de looptijd programmaperiode Samenwerken aan Bodem & Water en Subsidieverordening Bodem & Water HHNK 2022 (23.0390132). Tijdens de beraadslaging in de commissievergadering heeft een aantal leden ter illustratie persoonlijke ervaringen uit het verleden ingebracht om vragen van mede-commissieleden te beantwoorden en hun standpunt toe te lichten.



Datum
25 september 2023

Als CHI-leden in het verleden gebruik hebben gemaakt van het landbouwportaal hoeft dat niet te betekenen dat CHI-leden nu een persoonlijk belang hebben bij de besluitvorming die voorligt.

In de gedragscode (zie ook antwoord op vraag 2) wordt gesproken over het onthouden aan beraadslagingen en stemmingen. Het is goed te realiseren dat dit alleen opgaat in zeer specifieke omstandigheden. De duiding daarvan is als volgt:

"Omdat een stemverbod een ingrijpende beperking van een democratisch recht is, dient het begrip vrij restrictief strikt uitgelegd te worden als 'gemachtigde' of 'gelastigde', maar ruimer dan 'wettelijk vertegenwoordiger'. Te denken valt aan een directeur of vennoot van een bedrijf waarmee een overeenkomst wordt aangegaan of een voorzitter of bestuurslid van een vereniging waaraan subsidie wordt verleend".

Inperken van een democratisch recht kan alleen met zwaar wegende argumentatie en als uitzondering op de regel. In alle gevallen van toelichting (zie artikel 2.4 Algemene Wet Bestuursrecht, artikel 38a Waterschapswet en ABRvS nr 200200897/1 van 7 augustus 2002 en ons Reglement van Orde artikel 38 c) gaat het echter om direct voor- of nadeel en daarom mag een belanghebbend bestuurslid in dat soort kwesties niet meedoen aan de beraadslagingen noch aan de stemming(en) dienaangaande.

Nergens wordt beschreven wat te doen als de mogelijkheid niet uit te sluiten is dat een bestuurslid door besluitvorming ooit in de toekomst mogelijk voordeel kan genieten van een besluit van het bestuur waar hij/zij deel van uitmaakt.

Hoewel het bevorderen van de integriteit een verantwoordelijkheid is van de voorzitter, neemt dit niet weg dat CHI-leden een eigen verantwoordelijkheid hebben in het naleven van de gedragscodes en het voorkomen van een negatieve beeldvorming die er kan ontstaan als niet integer wordt gehandeld. Indien CHI-leden twijfelen over een juiste werkwijze in een bepaalde casus, dan kunnen zij altijd de voorzitter raadplegen om advies.

Vraag 5, 6 en 7

Zijn er spelregels en/of protocollen rondom het melden van en/of opmerken van (vermoedens van) integriteitskwesties? Zo nee, welke zijn er volgens u nodig en hoe stellen we deze in gezamenlijkheid op? Wie heeft daarbij welke rol? Zo ja, zou u ons deze kunnen doen toekomen en kunt u daarbij aangeven wie welke rol speelt in de context van deze spelregels/protocollen?

Antwoord

Ja, er zijn door het algemeen bestuur afspraken gemaakt met de voorzitter over de melding van integriteitsvraagstukken en het verdiepen van het bewustzijn op het gebied van integriteit. Deze afspraken zijn vastgelegd in de gedragscode integriteit (2016) en zoals eerder genoemd in ons Reglement van Orde.

Vraag 8.

Vindt de portefeuillehouder dat dit onderwerp na de volgende verkiezingen ook in het inwerkprogramma moet worden meegenomen? Zo ja, waarom wel? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Tijdens het inwerkprogramma voor het algemeen bestuur is er op 5 april jongstleden een inwerksessie gewijd aan de waterschapsbestuurder, inclusief rolopvatting en integriteit. Ook heeft het algemeen bestuur een handboek ontvangen over het waterschapsbestuur waarin hoofdstuk 11



gaat over integriteit (zie documenten op Ibabs). Daarnaast is er op 27 september 2023 een themasessie integriteit gepland. Tijdens deze themasessie zal er nadrukkelijk worden stilgestaan bij verschillende integriteitsvraagstukken. De themasessie zal ook gebruikt worden om de gedragscode te herijken op basis van het handboek integriteit (2023) van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Bijlagen:

- gedragscode integriteit algemeen bestuur (2016) van HHNK.
- Handboek waterschapsbestuur van HHNK (2023).
- Handboek integriteit (2023) van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.